

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
T.a.v. Minister C.J. Schouten

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
T.a.v. Minister C. van Nieuwenhuizen -Wijbenga

Internetconsultatie via <https://www.internetconsultatie.nl/wetsvoorstelmeststoffenwet>

Sibculo, 26-10-2018

Betreft: Zienswijzewijziging Meststoffenwet v.m. & actieprogramma Nitraatrichtlijn

Geachte mevrouw Schouten, mevrouw Van Nieuwenhuizen -Wijbenga,

Op 17 september 2018 heeft u de wijziging van de Meststoffenwet ter consultatie gepubliceerd. Ik maak graag van de mogelijkheid gebruik om u te reageren. In deze brief geef ik daarom mijn reactie en zienswijze op de voorgestelde wijziging. Mijn zienswijze beperkt zich tot de pluimveehouderij en dient als zodanig gelezen te worden.

Reactie: Afwijzing – wetswijziging doet geen recht aan pluimveehouderij. Een duurzame pluimveehouderij die kringlopen helpt sluiten en het milieu zo min mogelijk belast past bij de sector visie “Koers voor een vitale pluimveehouderij 2025”. In dat kader heeft de pluimveesector het afgelopen decennium haar verantwoordelijkheid genomen op gebied van mestverwerking en mestafzet.

Pluimveemest speelt geen noemenswaardige rol bij de bemesting van Nederlandse grond, 93% van de mest wordt op een verantwoorde manier buiten de Nederlandse landbouw (her)gebruikt, voor energieopwekking (o.a. BMC Moerdijk) en verbetering van bodemvruchtbaarheid via export van organische mestkorrels (100% puur natuur).

Al jaren is bij uw Ministeries bekend dat pluimveemest geen rol toekomt te spelen bij het behalven van de derogatie, de mest komt immers niet op Nederlandse bodem, de verbrande, vergiste of anderszins verwerkte en geëxporteerde pluimveemest kan eenvoudig worden verrekend met de fosfaatproductie. Voor de pluimveesector is het fosfaatplafond daardoor in de ogen van de sector niet relevant (draagt immers niet bij aan uitspoeling in de bodem), maar vormt de huidige sturing op dierenaantallen via het stelsel van dierrechten de basis voor beheersing van het sectorale fosfaatproductieplafond.

Over het maximale aantal pluimveerechten wat er nu zou kunnen worden, daarover lopen gesprekken met uw Ministerie. Ook over de nadelen die kleven aan het huidige systeem wat aan speculanten ruimte biedt tennadele van pluimveehouders die een bedrijf willen overnemen, ontwikkelen of verduurzamen. Ik ben dan ook negatief verrast dat u zondanige vorm van overleg met de pluimveehouderij sectorale fosfaat- en stikstofplafonds in de wet wilt vastleggen en bij overschrijding van 27,4 miljoen kg fosfaat respectievelijk 60,3 miljoen kg stikstof bij algemene maatregel van bestuur de pluimveerechten generiek wilt korten, ook die van mij.

Ik waardeer het dat uw Ministerie zich inspannt voor het behouden van de derogatie voor de Nederlandse landbouw, maar ik kan de wetswijziging niet steunen, aangezien deze geen recht doet aan depositie van mijn bedrijf, de pluimveehouderij en de inspanningen en resultaten die zijn geboekt. Met uw wetswijziging steekt u in op straffen terwijl een beloning op zijn plaats is. Tevens zouden 'de goeden het onder de kwaden moeten lijden' wat mijns inziens niet de bedoeling kan zijn van overheidsbeleid.

Zienswijze: Belangrijke punten voor heroverweging en aanpassing

Ik constateer dat in de wetswijziging heroverweging en aanpassing zijn plaats is omdat dit tot economisch schade zou leiden voor mijn bedrijf, zonder dat uw beleidswijziging bijdraagt aan mindering van fosfaat naar de Nederlandse bodem, oppervlakte- of grondwater, aangezien mijn mest voor het overgrote deel wordt afgezet buiten de Nederlandse bodem.

De pluimvee sector heeft fors geïnvesteerd in mestverwerkingen/of mestafzet. Dit kost mij voor mijn bedrijf jaarlijks ongeveer € 5000,-. Mede dankzij deze investeringen en inspanningen komt ruim 93% van de in Nederland geproduceerde pluimveemest niet op Nederlands landbouwareaal en is er ruimte gecreëerd voor binnenlandse afzet van rundvee- en varkensmest.

Onze belangenbehartiger Nederlandse Vakbond Pluimveehouders (NVP) pleit al jaren voor verrekening van verwerkte mest met de geproduceerde mest, aangezien verwerkte mest niet bijdraagt aan het probleem wat kan ontstaan als het totale Nederlandse fosfaatproductieplafond zou worden overschreden. Het lijkt er echter op dat deze logische werkwijze elke keer ter zijde wordt geschoven voor behoud van de derogatie, waar andere sectoren baat bij hebben, maar ik als pluimveehouder absoluut niet.

Uw ministerie speelt in voor verdere verduurzaming van de landbouw, waaronder de pluimveehouderij. Als pluimveebedrijf lever ik we prachtige gezonde producten die in de schijf van vijf staan, behoort tot de voorlopers op gebied van verduurzaming en draag ik bij aan de economie van Nederland en de leefbaarheid van het platteland. Ik wil met mijn bedrijf helemaal niet ter discussie staan en ik ben bereid te blijven investeren in verdere verduurzaming. Maar dat kan alleen als economisch perspectief blijven uw wetsvoorstel verkleint dat.

Mijn bedrijfsvoering wordt afhankelijk gemaakt van dat van anderen immers alser om wat voor reden dan ook een overschrijding van het fosfaatproductieplafond zou komen (op basis van een jaarlijkse berekening van het CBS, met daarin de nodige onnauwkeurigheden) dan wordt ook mijn bedrijf gekort in het aantal rechten wat ik heb (of kan leasen). De financierbaarheid van andere investeringen verkleint daardoor en mijn kostprijs stijgt derhalve ten opzichte van de ons omliggende landen.

Voor mijn bedrijf betekent een korting van 5% rechten een kostenpost van 87500, gebaseerd op de huidige marktprijs van pluimveerechten in onze regio van 23,- tot 25,- per pluimvee eenheid. Nog los van de vraag of de rechten überhaupt te verkrijgen zijn, zodat ik mogelijk met een lager dieren aantal vaste kosten moet dekken.

Bij een generieke korting op de pluimveerechten zal de druk op de pluimveerechtenmarkt nog verder zal toenemen, zal de prijs verder stijgen. Dit is een onwenselijk effect, wat verdere

ontwikkeling (inclusief verduurzaming) van mijn bedrijf verder moeilijker. De NVP heeft al in de zomer van 2017 een verduurzamingsplan voorgelegd aan ambtenaren van het Ministerie van LNV. De nadelen van het huidige systeem zijn nog steeds niet weggenomen, wat vormt een voorwaarde is om met een vitaal perspectief voor mijn bedrijf verder te kunnen.

Tot slot

Ik verzoek u om de wijziging van de Meststoffenwet i.v.m. 6 actieprogramma Nitraatrichtlijn terug te trekken en in overleg te treden met de pluimveesector om te komen tot zorgvuldig, doordacht, redelijk doelmatig beleid dat recht doet aan het feit dat als pluimveehouder niet bijdraagt aan eventuele bemestingsoverschotten op de Nederlandse bodem. Ik verzoek u juist bij te dragen aan de verdere ontwikkeling van de markt voor pluimveemest, geheel in lijn met het kringloopdenken c.q. de Landbouw visie van LNV.

Ik ga ervan uit dat ik u hiermee voldoende heb geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

**Anne-Marie Lohues
Kloosterdijk 124
7693 PR Sibculo**

Namens Akkerbouw en Pluimveebedrijf Lohues